

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

02

องค์กรภาครัฐเปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลกัน กะทัดรัดแต่แข็งแกร่ง บูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการทำงานเพื่อประชาชนโดยเชิงพื้นที่เป็นหลัก จัดระบบบริหารและบริการให้เป็นดิจิทัล จัดระบบบุคลากรให้มีมาตรฐานกลาง มีคุณธรรมและจริยธรรม และสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มีเป้าหมายอันพึงประสงค์ คือ บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ โดยในแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมได้กำหนดให้มีเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม 6 เรื่อง ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมายประจำปี 2563 ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) 5 เรื่อง และอยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) 1 เรื่อง นั้น ได้นำมาดำเนินการต่อเนื่องในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ผ่านกิจกรรม Big Rock จำนวน 6 เรื่อง และประเด็นปฏิรูป เป็นกิจกรรมที่มีส่วนร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยแสดงรายละเอียดความเกี่ยวข้องของเรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับเดิม) กับกิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) สรุปได้ดังนี้

สถานะการบรรลุเป้าหมาย ปี 2563	เรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับเดิม)	กิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
0201	บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน	BR0201 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล
0202	ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ก้นสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วสู่รัฐบาลดิจิทัล	BR0202 จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
0203	โครงสร้างภาครัฐ กะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง	BR0203 ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิดเพื่อให้ได้มา และรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม
0204	กำลังคนภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูงพร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ	BR0204 สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
0205	ระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูด สร้าง และรักษาคนเก่งไว้ภาครัฐ	BR0205 ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความ รวดเร็ว คู่ค้า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต
0206	การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คล่องตัว โปร่งใส และมีกลไกป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน	

— เรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม ที่นำมาดำเนินการต่อเนื่องผ่านกิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

--- เรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม ที่เป็นกิจกรรมสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

สรุปการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

รหัส	เป้าหมาย	สถานะการบรรลุเป้าหมาย เทียบกับค่าเป้าหมาย	
		ปี 2564	ปี 2565
CRO2G01	บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ	2564	2565

สถานะการบรรลุเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 1 มีระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมายเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายปี 2564 และปี 2565 โดยวัดจากระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐในภาพรวม ที่จัดทำโดยสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งในปี 2564 พบว่า คะแนนระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 84.81 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2564 ที่กำหนดค่าเป้าหมายไว้ที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 เนื่องจากการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันต้องอาศัยความรวดเร็ว ลดขั้นตอน และสามารถให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีที่ไม่เท่ากัน บางหน่วยงานยังขาดระบบดิจิทัลสำหรับใช้สนับสนุนการให้บริการ (Backend) ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเชื่อมโยงข้อมูล กระบวนการให้บริการและขั้นตอนการให้บริการภาคประชาชน โดยการให้บริการภาครัฐยังคงไม่สามารถลดขั้นตอนได้เท่าที่ควร รวมทั้งยังมีกฎหมาย และกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลอีกด้วย

รหัส	เป้าหมาย	สถานะการบรรลุเป้าหมาย เทียบกับค่าเป้าหมาย	
		ปี 2564	ปี 2565
CRO2G02	ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้	2564	2565

สถานะการบรรลุเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2 มีระดับการบรรลุเป้าหมายเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายปี 2564 และมีระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมายเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายปี 2565 โดยวัดจากดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดลำดับขององค์การสหประชาชาติ โดยผลการสำรวจประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ในปี 2563 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุดอันดับที่ 57 ซึ่งแม้จะบรรลุค่าเป้าหมายของปี 2564 ที่กำหนดไว้ให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด 60 อันดับแรก แต่อย่างไรก็ดี การสำรวจประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ จะมีการประกาศผลทุก 2 ปี ดังนั้น ผลการสำรวจดังกล่าวจึงยังไม่สามารถวัดเทียบกับระดับเป้าหมายของปี 2564 ได้อย่างแท้จริง

สาระสำคัญของกิจกรรม Big Rock และสรุปสถานะการดำเนินงาน ประจำปี 2564

BR0201	กิจกรรมปฏิรูปที่ 1 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
 ดศ.	มุ่งเน้นปรับเปลี่ยน “บทบาทของภาครัฐ” ให้เป็น ผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประกอบการ โดยเร่งเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงาน และการบริการภาครัฐ โดยการผลักดันให้ทุกองค์กรของรัฐเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Transformation) หรือการเป็นภาครัฐที่เชื่อมโยง วิเคราะห์และบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) โดยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบนิเวศด้านดิจิทัล ที่สร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ ให้พร้อมสำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบาย การกำกับ และการบริหารจัดการองค์กร รวมทั้งเสริมสร้างบทบาทของภาคส่วนอื่นในสังคมเพื่อให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้าถึงบริการสาธารณะได้หลากหลาย และได้รับบริการที่สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของบุคคลหรือกลุ่มคน เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์กรแบบบูรณาการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเดียวกับทุกภาคส่วน มีขีดสมรรถนะสูง มีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานสากล สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงประเด็นและทันต่อสถานการณ์	 ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดยได้พัฒนาระบบต้นแบบระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ พร้อมทั้งนำร่องหน่วยงานจัดทำบัญชีข้อมูลของตนเอง จัดทำระบบการให้บริการและสนับสนุนระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน มีการจัดทำศูนย์กลางข้อมูลให้ประชาชน ธุรกิจ และชาวต่างชาติ ติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ณ จุดเดียว (One Stop Service) และได้ดำเนินการเพิ่มชุดข้อมูลทะเบียนพาณิชย์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า รวมถึงอยู่ระหว่างการจัดทำมาตรฐานเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ (Data Exchange Standard) นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางแบบออนไลน์ และเปิดให้มีระบบยืนยันตัวตนดิจิทัลเพื่อเข้าใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากรตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2564

BR0202	กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
 กพร.	ภาครัฐจำเป็นต้องปรับตัวการดำเนินงานให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และมีกลไกการบริหารราชการที่สามารถบริหารจัดการและบูรณาการงานในลักษณะองค์กรบริหารเฉพาะกิจ (Adhoc) ที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากเดิม โดยมุ่งเน้นพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย เป็นองค์กรที่ยืดหยุ่น คล่องตัว ปฏิบัติงานในลักษณะบูรณาการมากขึ้น โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศ เพื่อให้การขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชน โปร่งใส และใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า สามารถสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	 ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดยอยู่ระหว่างการร่างกฎหมายเกี่ยวกับการยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย และดำเนินการปรับปรุงแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรม ซึ่งอยู่ระหว่างเสนอ ครม. เพื่อขอทบทวนมติ ครม. ที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งอยู่ระหว่างการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการและการบูรณาการในลักษณะองค์กรบริหารเฉพาะกิจ (Adhoc) และ Agile Organization และทบทวนบทบาทและภารกิจของภาครัฐ ดำเนินการร่วมกับภาคเอกชน ภายใต้ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ

BR0203

กิจกรรมปฏิรูปที่ 3 ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มา และรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม

หน่วยงาน
รับผิดชอบหลัก

สาระสำคัญ

สถานะการดำเนินงาน

ก.พ.

มุ่งเน้นปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ “การปรับเปลี่ยนการบริหารคน”(People Transformation) เพื่อนำไปสู่ “การปรับเปลี่ยนระบบราชการ” (Civil Service Transformation) ให้ระบบราชการมีความยืดหยุ่น มีการถ่ายเทกำลังคนระหว่างหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของรัฐกับองค์กรในภาคส่วนอื่น ๆ ได้อย่างคล่องตัวและรวดเร็ว โดยการปรับเปลี่ยนกฎหมาย กฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารกำลังคน โครงสร้างระบบกลไกและมาตรฐานในการดูแลบุคลากรภาครัฐ อาทิ การกำหนดค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์สำหรับบุคลากรภาครัฐอย่างเหมาะสม การสรรหาบุคลากรและมอบหมายหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ได้มาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความมุ่งมั่น ผูกพัน และทุ่มเท สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัวตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคแห่งชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดยอยู่ระหว่างศึกษาข้อมูล และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำข้อศึกษาและข้อเสนอในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้สำนักงาน ก.พ. จัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง พัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับ Skillset/ Mindset ตามแนวทางการพัฒนาฯ โดยการเรียนรู้ในระบบออนไลน์/ ซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนา Learning Platform กลางในการพัฒนาข้าราชการ และดำเนินการพัฒนาร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายและอยู่ระหว่างศึกษารวบรวมข้อมูล ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับค่าตอบแทน การจัดทำยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2566

BR0204

กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

หน่วยงาน
รับผิดชอบหลัก

สาระสำคัญ

สถานะการดำเนินงาน

กพร.

มุ่งเน้นให้ภาครัฐดำเนินการให้เหมาะสมกับการกิจของหน่วยงาน โดยสร้างพลังความร่วมมือกับทุกภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม ให้บูรณาการร่วมกันในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการเชิงพื้นที่ ทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ ข้ามหน่วยงานหรือข้ามพื้นที่ โดยเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ และขับเคลื่อนประเด็นนโยบาย ที่สำคัญในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนาที่มีทิศทางและเป้าหมายชัดเจน รวมถึงร่วมกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน ทันท่วงทีทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ให้เป็นภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน

ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการพัฒนาแบบ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการในจังหวัดที่มีความคล่องตัว ในระบบงาน ระบบแผน ระบบงบประมาณ และระบบบริหารงานบุคคลให้มีความทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูง (High Performance Provinces : จังหวัด HPP)

BR0204	กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
	การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน	

BR0205	กิจกรรมปฏิรูปที่ 5 ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงิน เพื่อให้เกิดความ รวดเร็ว คืบคลาน โปร่งใส ปราศจากการทุจริต	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
 บก.	มุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มุ่งเน้นการวางระบบที่รวดเร็ว และโปร่งใสด้วยเทคโนโลยีเข้ามาจัดการแทนบุคคล และควรให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างกรมบัญชีกลางและหน่วยงานตรวจสอบการทุจริตเพื่อให้มีแนวทางการป้องกันการทุจริตที่ชัดเจน มีมาตรฐาน รวมทั้งส่งเสริมบทบาท ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐได้อย่างครบวงจร	 ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดยมีการพัฒนาระบบงานและทดสอบความพร้อมของระบบงานแล้วเสร็จ พร้อมทั้งสรุปผลการทดสอบและนำเสนอผู้บริหารเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนฯ มีการดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลแบบ Webservice กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีระบบเชื่อมโยงข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์แบบ Interface และแบบ Excel Loader

สถานการณ์จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้กำหนดให้จัดทำกฎหมาย 2 ฉบับ โดยมีสถานการณ์ดำเนินการสรุปได้ดังนี้

รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุง	แล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	หมายเหตุ
1. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม		✓	รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เห็นชอบด้วย ในหลักการและนำเสนอเรื่องดังกล่าว ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (คณะกรรมการ ป.ย.ป.) รับไปพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควรต่อไป
2. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม		✓	อยู่ระหว่างการพิจารณาสาระสำคัญในการปรับเปลี่ยนระบบบริหารทรัพยากรบุคคลตามแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งคาดว่าจะสามารถกำหนดขอบเขตสาระสำคัญและประเด็นที่จะแก้ไข พ.ร.บ.ฯ ได้โดยเร็ว และ อ.ก.พ. กฎหมายและระเบียบราชการในการประชุมครั้งที่ 1/64 วันที่ 2 เม.ย. 64 ได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงาน ก.พ. จัดหมวดหมู่กฎหมายลำดับรองให้ใช้งานง่าย ทบทุนผลสัมฤทธิ์ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ.ฯ ให้ทันสมัยสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงต่อไป

ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ

1. นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้บริหารและบริการประชาชนให้มากขึ้น

เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์และการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่รวดเร็วและพลิกโฉม ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบในวงกว้างมากขึ้น ทำให้พฤติกรรม วิธีการดำรงชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป หันมาพึ่งพาเทคโนโลยีและการบริการภาครัฐในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ดังนั้นภาครัฐในฐานะแกนหลักในการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในการให้บริการภาครัฐ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้อย่างรวดเร็วและหลากหลายช่องทาง

2. บุคลากรเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

เนื่องจากที่ผ่านมา การทำงานของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกันยังมีความพร้อมไม่เท่ากัน และการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานภาครัฐที่ผ่านมาของแต่ละหน่วยงานมีลักษณะต่างคนต่างดำเนินการเอง ไม่มีมาตรฐานเดียวกัน ทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลหรือระบบการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเป็นไปได้ยากในทางเทคนิค รวมทั้งยังมีข้อกังวลของหน่วยงานเจ้าของข้อมูลในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงาน จึงเห็นควรที่ภาครัฐต้องร่วมมือกับทุกภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อปรับตัวการบริหารให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และบูรณาการกันมากขึ้น

3. ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่มีอยู่ เพื่อจัดอุปสรรคต่อการให้บริการในรูปแบบดิจิทัล

โดยภาครัฐมีกฎหมายและกฎระเบียบรวมถึงบทลงโทษในการปฏิบัติราชการที่เคร่งครัดมากเกินไปจนทำให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลมีความกังวลต่อการเปิดเผยข้อมูลและการบริการในรูปแบบดิจิทัล ดังนั้นจึงสมควรที่ภาครัฐต้องปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องต่อการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐไปสู่องค์กรดิจิทัล

4. ปรับปรุงการบริหารบุคลากรและขนาดอัตรากำลังของภาครัฐ

ทั้งในส่วนของบุคลากรเดิมที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการทำงานรูปแบบใหม่ รวมทั้งการสรรหาและรักษาบุคลากรที่มีทักษะด้านดิจิทัลซึ่งจะมาช่วยในการยกระดับการทำงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

5. พัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรภาครัฐเพื่อรองรับการทำงานในระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ

โดยภาครัฐต้องเร่งปรับโครงสร้างและกระบวนการทำงานของบุคลากรภายในหน่วยงาน ให้มีทักษะการทำงานภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ อาทิ ทักษะดิจิทัล ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งพัฒนารอบความคิด (Mindset) ของเจ้าหน้าที่ในภาครัฐที่ยังยึดติดกับรูปแบบการทำงานแบบเดิม ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงและความคาดหวังของประชาชน โดยการสร้างการรับรู้และเข้าใจการทำงานในรูปแบบดิจิทัล ทั้งในส่วน of เจ้าหน้าที่ภาครัฐและประชาชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และการยอมรับระหว่างกัน เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนบนหลักความสมดุล

6. ส่งเสริมให้เกิดระบบนิเวศด้านดิจิทัลของประเทศไทย (Digital Government Ecosystem)

เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น ความไว้วางใจในการใช้แพลตฟอร์มบริการภาครัฐ แสดงให้เห็นเชื่อมโยงร่วมกันระหว่างหน่วยงานแบบระบบนิเวศ (Ecosystem) ทั้งในส่วน of ข้อมูล บริการ และเครือข่าย เพื่อให้ได้ระบบบริการแบบอัตโนมัติทั้งระบบแบบไร้รอยต่อ (Seamless Service) และสามารถกำหนดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องมุ่งเน้นให้เหมาะสม และการยกระดับหน่วยงานภาครัฐไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digitalization)

CR02G01 ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 1

บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

สถานการณ์ปี 2564

เทียบกับ ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2564

ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

สถานการณ์ปี 2564

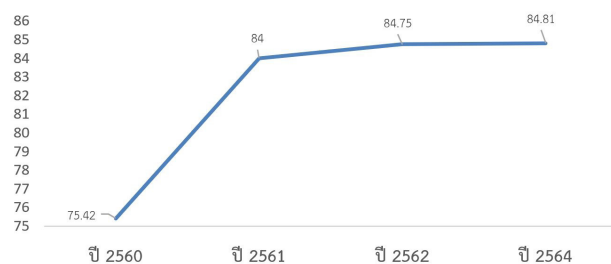
เทียบกับ ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2565

ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

สถานการณ์ในภาพรวมของผลสัมฤทธิ์อันพึงประสงค์ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และผลกระทบจากการระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้ภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ของประชาชนในสังคม โดยบริการภาครัฐจะต้องมีความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงผู้รับบริการทุกกลุ่ม เป้าหมาย และตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน จึงได้กำหนดเป้าหมาย “บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ” โดยมีตัวชี้วัด คือ ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ในปี พ.ศ. 2564 และ 2565 ทั้งนี้ จากผลการสำรวจของสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยรวบรวมจากผลสำรวจหน่วยงานผู้ให้บริการทั่วประเทศ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8,093 คน (เพศชาย 2,595 คน และเพศหญิง 5,498 คน) พบว่า คะแนนระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐในภาพรวม

ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

เท่ากับร้อยละ 84.81 โดยประเภทงานบริการที่ได้รับ ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการค้า/การลงทุน (ร้อยละ 88.06) ด้านการท่องเที่ยว (ร้อยละ 87.77) และด้านการเกษตร (ร้อยละ 87.45) ตามลำดับ ส่วนประเภทงานบริการที่ได้รับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการเงิน (ร้อยละ 84.23) ด้านสุขภาพ (ร้อยละ 84.74) และด้านงานทะเบียนและที่ดิน (ร้อยละ 85.18) ตามลำดับ

การดำเนินการที่ผ่านมา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่กำหนด คณะกรรมการฯ ได้กำหนดกิจกรรมการปฏิรูป (Big Rock) ใน 5 ประเด็นสำคัญ โดยสรุปผลการดำเนินงานในส่วนที่สอดคล้องกับเป้าหมายอันพึงประสงค์ได้ดังนี้

กิจกรรมปฏิรูปที่ 1 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล มีโครงการสำคัญ คือ โครงการศูนย์กลางข้อมูลให้ประชาชน ธุรกิจ และชาวต่างชาติ ติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร ณ จุดเดียว (One Stop Service: OSS) ประกอบด้วย (1) การพัฒนาพอร์ทัลกลางสำหรับประชาชน (Citizen Service Portal) ที่รวบรวมข้อมูลและงานบริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน โดยที่ผ่านมาได้ให้บริการแอปพลิเคชันสำหรับประชาชนในชื่อ “ทางรัฐ” ซึ่งมีบริการสะสม 45 บริการ อาทิ บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และบริการของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และมีผู้ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันไปใช้งานแล้ว 81,768 ครั้ง (2) การพัฒนาพอร์ทัลกลางสำหรับภาคธุรกิจ (Biz Portal) เป็นศูนย์กลางข้อมูลให้ธุรกิจติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร ณ จุดเดียว โดยมีบริการสำหรับภาคธุรกิจ เช่น ระบบจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ระบบขอขึ้นทะเบียนนายจ้าง/ลูกจ้างบริการขอติดตั้งไฟฟ้า และนำประปา ซึ่งมีการนำร่องให้บริการอยู่ 78 ใบอนุญาตใน 25 ประเภทธุรกิจ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยปัจจุบันมีผู้ประกอบการมาใช้บริการ Biz Portal แล้วถึง 762 ราย หรือคิดเป็น 1,177 คำขออนุญาต

กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ โดยโครงการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐเพื่ออนาคต ได้มีการนำเครื่องมือการบริหารจัดการใหม่ ๆ และมาใช้ทดลองนำร่อง เช่น การใช้ Design Thinking และ Regulatory Sandbox กับสำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงการออกใบอนุญาตสำหรับการเริ่มต้นธุรกิจร้านอาหารในลักษณะใบอนุญาตเดียว (Super License)

กิจกรรมปฏิรูปที่ 3 ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม โดยมีโครงการสำคัญ คือ การศึกษาระบบการจ้างงานรูปแบบใหม่ในภาครัฐ ใน 6 เรื่องได้แก่ (1) การปรับปรุงระบบการสอบแข่งขันเข้ารับราชการ (2) การปรับปรุงระบบการบรรจุบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญงานสูงเข้ารับราชการ (Lateral Entry) (3) การปรับปรุงระบบพนักงานราชการ (4) การพัฒนาความเชื่อมโยงระบบพนักงานราชการและระบบข้าราชการ (5) การปรับปรุงระบบทดลองการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (6) การพัฒนาประเภทข้าราชการเพื่อรองรับการทำงานในวิถีใหม่

กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน มีโครงการสำคัญ คือ โครงการสร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยมีรูปแบบการทำงานที่เน้นการบูรณาการในประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) ของกรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ในจังหวัดลำปาง จังหวัดสิงห์บุรี และกรมควบคุมมลพิษ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการ เช่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เป็นต้น

กิจกรรมปฏิรูปที่ 5 ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต โดยการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อให้สามารถรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน สำนักงาน ป.ย.ป.

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้ยกร่างแนวคิดหลักการสำคัญเพื่อเป็นกรอบในการยกร่างกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยนำเสนอร่างดังกล่าวต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เพื่อพิจารณา ซึ่งได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2564 และเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ย.ป. รับไปพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควรต่อไป

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย โดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในการให้บริการภาครัฐ พบว่า หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกันยังมีความพร้อมไม่เท่ากัน บางหน่วยงานยังขาดระบบดิจิทัลสำหรับใช้สนับสนุนการให้บริการ (Backend) รวมทั้งยังมีกฎหมาย ระเบียบที่มีอยู่ ยังเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการในรูปแบบดิจิทัล นอกจากนี้ โครงสร้างกระบวนการทำงาน รวมทั้งกรอบความคิด (Mindset) ของเจ้าหน้าที่ในภาครัฐที่ยังยึดติดกับรูปแบบการทำงานแบบเดิม ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย โดยที่เป้าหมายหลักสุดท้ายของการดำเนินงานตามแผนปฏิรูปประเทศ คือ ผลลัพธ์ที่ได้จะต้องส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ที่จะทำให้ประชาชนได้รับบริการถึงตัวโดยไม่ต้องร้องขอ และลดขั้นตอนในการใช้บริการภาครัฐ ดังนั้น การดำเนินงานในกิจกรรมโครงการ/งานบริการ ให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายอย่างแท้จริง จำเป็นจะต้องมีนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และการทำงานเชื่อมโยงร่วมกันระหว่างหน่วยงานแบบระบบนิเวศ (Ecosystem) ทั้งในส่วน of ข้อมูล บริการ และเครือข่าย จึงจะทำให้ได้ระบบบริการที่เป็นแบบอัตโนมัติทั้งระบบแบบไร้รอยต่อ (Seamless Service) ทำให้ในการดำเนินงานจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความคาดหวังของประชาชน การประสานและการสร้างระบบเชื่อมต่อทั้งในส่วน of ข้อมูลและระบบงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศการวิเคราะห์กระบวนการปัจจุบัน การออกแบบกระบวนการอนาคตทั้งทางด้านเทคนิค/การลดขั้นตอน/การ Reprocess รวมถึงการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องดำเนินงานให้ทันกับระยะเวลาและงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด รวมทั้งการปรับบทบาทภาครัฐในทุกด้านทั้งด้านโครงสร้างกระบวนการ บุคลากร การทำงานภาครัฐที่โปร่งใส ที่จะต้องเร่งดำเนินการควบคู่กันไปด้วย

CR02G02 ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2

ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

สถานการณ์ปี 2564

เทียบกับ ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2564

ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดลำดับของ
 องค์การสหประชาชาติ อยู่ในกลุ่มประเทศที่มี
 การพัฒนาสูงสุด 60 อันดับแรก

สถานการณ์ปี 2564

เทียบกับ ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2565

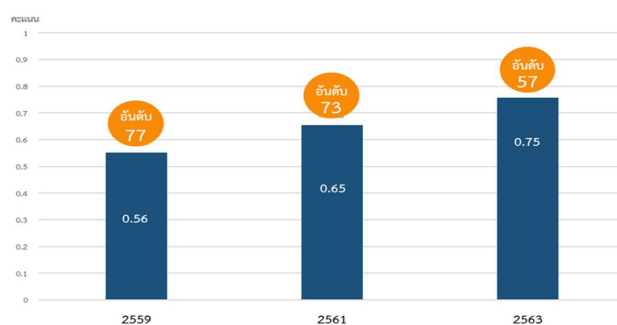
ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดลำดับของ
 องค์การสหประชาชาติ อยู่ในกลุ่มประเทศที่มี
 การพัฒนาสูงสุด 50 อันดับแรก

สถานการณ์ในภาพรวมของผลสัมฤทธิ์อันพึงประสงค์
 ด้วยพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่รวดเร็วและพลิกโฉม
 ภาครัฐซึ่งเป็นแกนหลักในการพัฒนาประเทศ
 ควรอาศัยศักยภาพและโอกาสจากพัฒนาการ
 ด้านเทคโนโลยีดังกล่าว เร่งผลักดันให้ทุกองค์กร
 ของรัฐเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาล
 ดิจิทัล (Digital Government Transformation)
 หรือการเป็นภาครัฐที่เชื่อมโยงเสมือนเป็นองค์กรเดียว

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการบริหาร
 ราชการแผ่นดิน จึงได้กำหนดเป้าหมาย “ภาครัฐมี
 การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม
 เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้” โดยมีค่าเป้าหมายและ
 ตัวชี้วัด คือ ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัด
 ลำดับขององค์การสหประชาชาติ อยู่ในกลุ่มประเทศที่
 มีการพัฒนาสูงสุด 60 อันดับแรก ในปี พ.ศ. 2564
 และอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด 50
 อันดับแรก ในปี พ.ศ. 2565 โดยดัชนีดังกล่าว จัดทำ
 ขึ้นเพื่อประเมินความพร้อมของการพัฒนารัฐบาล
 อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึง
 ทิศทางการพัฒนา e-Government และสะท้อนถึง
 ความสามารถของภาครัฐในการนำเทคโนโลยี
 สารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานและ

การเข้าถึงประชาชน โดยสำรวจจากประเทศที่เป็น
 สมาชิกขององค์การสหประชาชาติ และมีการประกาศ
 ผลเป็นประจำทุก 2 ปี ซึ่งในการประกาศผลครั้งล่าสุด
 คือ ปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ซึ่งประเทศไทยอยู่ใน
 กลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุดอันดับที่ 57 ทั้งนี้
 หากพิจารณาถึงแนวโน้มการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมา
 พบว่า อันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ของ
 ประเทศไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นตามลำดับ จากอันดับที่
 77 ในปี พ.ศ. 2559 และอันดับที่ 73 ในปี พ.ศ. 2561

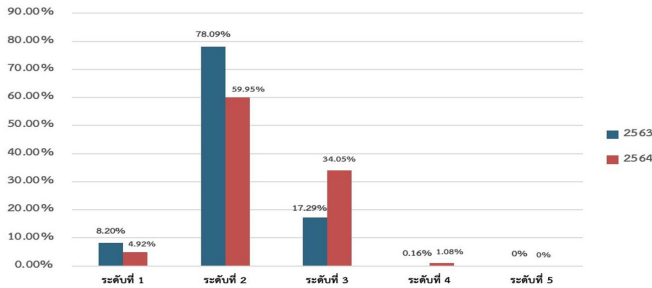
อันดับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยในการจัดลำดับของ
 องค์การสหประชาชาติ
 E-Government Development Index (EGDI)

ที่มา: องค์การสหประชาชาติ

สัดส่วนระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานในแต่ละระดับ

ที่มา: สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

นอกจากนี้ หากพิจารณาจากผลสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) พบว่า ในปี 2564 มีสัดส่วนหน่วยงานที่มีระดับความพร้อมเป็นรัฐบาลดิจิทัลอยู่ที่ระดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 34.05 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 17.29 ในปีก่อนหน้า ขณะที่สัดส่วนหน่วยงานที่มีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลอยู่ที่ระดับ 2 คิดเป็นร้อยละ 59.95 ลดลงจากร้อยละ 78.09 ในปีก่อนหน้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานมีความพร้อมในการพัฒนาไปสู่รัฐบาลดิจิทัลอยู่ในระดับที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

การดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการดำเนินงานที่สำคัญในส่วนที่สอดคล้องกับเป้าหมายอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย โครงการพัฒนาและบริหารจัดการระบบบัตรสุขภาพ เพื่อติดตามและประเมินความเสี่ยงต่อโรคติดเชื้อโควิด-19 ในกลุ่มนักท่องเที่ยวเข้า - ออกประเทศไทย โดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) ร่วมกับ 4 หน่วยงาน ประกอบด้วย 1) กรมควบคุมโรค 2) กรมการกงสุล 3) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ 4) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ร่วมกันพัฒนาแนวทางการบูรณาการแอปพลิเคชันในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เพื่อใช้สำหรับผู้เดินทางซึ่งจะทำหน้าที่บันทึกข้อมูลสุขภาพ ช่วยในการเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยง แจ้งระดับความเสี่ยง และยืนยันความปลอดภัยของผู้เดินทาง โครงการจัดการฐานข้อมูลกลางและบูรณาการการให้บริการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน (GDX) เพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ มีการเชื่อมโยงใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางแบบออนไลน์ โครงการศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เมื่อต้องการใช้บริการจากหน่วยงานภาครัฐ และช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งระบบ GDX Platform ที่รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลกับแพลตฟอร์มอื่น ๆ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีหน่วยงานภาครัฐใช้บริการ GDX Platform บนเว็บไซต์ gdx.dga.or.th ของสพร. แล้วเป็นจำนวน 169 หน่วยงาน และมีการเรียกใช้งานรวมถึง 63.3 ล้านครั้ง รวมทั้งคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ได้ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สพร. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กรมบัญชีกลาง เพื่อการพัฒนาระบบสวัสดิการกลาง (Government Welfare Platform for THAI) โดยจะเริ่มดำเนินการใน 3 สวัสดิการ ประกอบด้วย สวัสดิการเด็กแรกเกิด สวัสดิการผู้พิการ และสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาคัดเลือกจังหวัดเพื่อดำเนินการนำร่องในพื้นที่เพื่อดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ในส่วนของการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ได้ดำเนินการจัดทำกฎหมายกลางปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของภาครัฐตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นระบบดิจิทัล โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 และอยู่ระหว่างขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา

นอกจากนี้ ในส่วนของบุคลากรภาครัฐ สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลเฉพาะ สำหรับกลุ่มกำลังคนคุณภาพด้านวิทยาการข้อมูล (HRM for Digital Talents) โดยมี**โครงการ “โรงซ่อม เสริม และสร้างรัฐบาลดิจิทัล” หรือ Digital Garage** เพื่อช่วยสนับสนุนให้ส่วนราชการได้**บุคลากรที่มีทักษะด้านดิจิทัลและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม** ซึ่งกำหนดกลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลเฉพาะสำหรับผู้รับทุนรัฐบาลในสาขาวิชาที่ขาดแคลน (HRM for Digital Talents) โดยผู้รับทุนจะได้รับมอบหมายให้ไปช่วยราชการในส่วนราชการที่ทำ Digital Transformation ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาผ่านกลไกการปฏิบัติงานในการกิจ/โจทย์สำคัญด้านดิจิทัล มีพี่เลี้ยงเป็นโค้ชมืออาชีพจากหน่วยงานเครือข่ายของสำนักงาน ก.พ.

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ในการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานภาครัฐที่ผ่านมา พบว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานของแต่ละหน่วยงานมีลักษณะต่างคนต่างดำเนินการเอง ไม่มีมาตรฐานเดียวกัน ทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลหรือระบบการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเป็นไปได้ยากในทางเทคนิค รวมทั้งยังมีข้อกังวลของหน่วยงานเจ้าของข้อมูลในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงาน แม้ว่าพระราชบัญญัติข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ได้กำหนดข้อยกเว้นให้สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ หากเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐที่ได้มอบให้แก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 24 (4)) นอกจากนี้ ยังต้องปรับปรุงในด้านบุคลากรของภาครัฐทั้งในส่วนของบุคลากรเดิมที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการทำงานรูปแบบใหม่ รวมทั้งการสรรหาและรักษาบุคลากรที่มีทักษะด้านดิจิทัลซึ่งจะมาช่วยในการยกระดับการทำงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย เพื่อบรรลุเป้าหมายการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานภาครัฐ และเร่งให้องค์กรของรัฐเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ในภาพรวมควรมีการกำหนดแผนภาพระบบนิเวศการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทย (Digital Government Ecosystem) เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกัน และสามารถกำหนดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องมุ่งเน้นให้เหมาะสม นอกจากนี้ การยกระดับหน่วยงานภาครัฐไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digitalization) ไม่ใช่แค่เพียงการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) เข้ามาใช้ในหน่วยงาน แต่ภาครัฐต้องมีการประเมินและปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น (Process Re-engineering) ก่อนที่จะนำระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งปรับปรุงกฎ ระเบียบ และพัฒนาบุคลากรเพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานในรูปแบบดิจิทัล สร้างการรับรู้และเข้าใจการทำงานในรูปแบบดิจิทัลทั้งในส่วนของผู้บริหารที่ภาครัฐและประชาชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และการยอมรับระหว่างกันเพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนบนหลักความสมดุล

